

razširjajo nalezljive bolezni. Po mestih mnogo otrok pomrje, kateri pa odrasejo, so pa slabi. Zaradi tega mnogo manj ljudij poberó v vojake nego s kmetov. Meščani veliko bolj pogosto boleajo na sreci, ledvicah in možganih. Tudi veliko več ljudij zblazni v mestih, kakor na deželi. V Berlinu zblazni raznovrstno petkrat toliko ljudij, kakor na kmetih v Prusiji. Krivo temu so največ socialne razmere. V mestih je ljudstvo veliko bolj podvrženo raznim škodljivim strastem. Posebno pijančevanje je veliko bolj razširjeno. Gospod predavatelj misli, da bi se moralo delati proti naraščanju mest, ljudij obdrževati na kmetih, morda s tem, da se po deželi delajo tovarne.

Novice.

— **Valvazorjev spomenik v Ljubljani.** C. kr. deželno predsedstvo naznanilo je mestni občini ljubljanski, da je naučno ministerstvo pripravljeno, po domačem umetniku Alojziju Ganglu dati izdelati Valvazorjev kip, ki bi se postavil na kakem javnem prostoru deželnega stolnega mesta Ljubljane. V dotičnem dopisu omenja deželno predsedstvo, da bi menda najbolj kazalo postaviti spomenik slavnemu našemu zgodovinarju na prostoru pred deželnim muzejem. Kip sam, ki bode iz bron ali marmorja, darovalo bi ministersvo, troške za fundiranje spomenika in za arhitektonsko spodnjo zgradbo pa naj bi prevzeli lokalni faktorji, zlasti mestna občina ljubljanska, katera bi tudi imela skrbeti za vzdrževanje spomenika. Mestni zastop je v svoji zadnji seji izročil to naznanilo dež. predsedstva dotičnima odsekoma, da je pretresa. Ker ni dvoma, da bota odseka zadevo ugodno rešila in bo mestni zastop dovolil potrebni denar v to, dobi potemtakem Ljubljana brezdvomno Valvazorjev spomenik.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so od 1. do 20. aprila t. l. naklonili naslednje darove: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ 17 zbirko kronin darov nabrano od 1. do 30. marca t. l. v znesku 520 kron 20 vin. — doslej je „Slov. Narod“ nabral blizu 7000 kron —; sl. ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Franji Gulić 100 gld.; čč. gg. mariborski bogoslovci za 1893. l. 68 gld. 40 kr., poleg basa za tamburice, ki ga je od družbe prejel klub slovenskih tehnikov na Dunaji; sl. posojilnica v Ribnici drugo polovico pokroviteljine v znesku 50 gld.; sl. posojilnica v Celji za 1894 l. lep prispevek 50 gld.; slavna posojilnica v Konjicah 25 gld.; vč. g. Franc Lenc, župnijski upravitelj v Kozazah, 13 gld., nabranih pri občnem zboru podružnice za Pribloves in okolico; sl. posojilnica v Črnomlji 10 gld.; g. Rudolf Koser, učitelj v Juršincih za „pisanko“ ob raznih prilikah nabranih 9 kron 20 vin.; vč. g. župnijski upravitelj Karol Kirchmayer 5 kron, ki so jih darovali: vč. g. pošiljatelj in posestniki v Št. Jurji pri Velikovi: Matevž Škofic, Jože Pušl, Jože Janeš, Karol Lipnik; g. Brunner iz Novega Mesta 2 kroni. — Za zidanje slovenske šole v Velikovi sta darovala: Sl. posojilnica v Spodnjem Dravbergu 100 gld. in vč. g. deželni arhivar Anton Koblar 5 gld. — „Sl. Slovensko društvo v Ljubljani“ je podarilo 100 izvodov „Knjižica za mladino“. — Iskrena hvala vsem darovateljem zlasti še naklonjenim nam hranilnicam in posojilnicam! V nadaljno podporo se Vam priporoča:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— »Radogoj« je pristopila za ustavnovnico „Notranjska posojilnica“ v Postojini.

— **Ustanovitev Sokola v Postojini** in zajedno tridesetletnica ondotue čitalnice če se prav slovesno praznovati dne 5. avgusta t. l.

— **Deželni odbor kranjski** je podelil sirarnici v Rovtah nad Logatcem za napravo orodja 300 gld. podpore.

— »Glasbena Matica« priredi koncem t. m. v redutni dvorani koncert.

— **Načelnikom** okrajnega cestnega odbora ljubljanske okolice voljen je g. Lovro Kavčič, c. kr. poštar in posestnik v Medvodah, njegovim namestnikom pa g. Adolf Gallé, grajšak v Zgornji Šiški. Dosedanji načelnik g. Jak. Matjan, posestnik v Zgornji Šiški, je z ozirom na svojo bolehnost zopetno izvolitev načelnikom odklonil.

— „**Primorsko planinsko društvo**“ poseti binkoštno praznike našo belo Ljubljano. Bratsko jim naše slovensko planinsko društvo jih pri dohodu v Ljubljano v nedeljo opoldne dostojno sprejme. Za temu bode skupni obed, zvečer pri Ferlincu koncert tamburaškega zbora „Jadranska vila“ s Sušaka in pevskega društva „Ljubljana“ na korist isterske in slovenske družbe sv. Cirila in Metoda. Na binkoštni ponedeljek zjutraj je izlet na Bled in popoldan ob 1½ 6 uri odhod gostov iz Ljubljane. Zglašenih je do zdaj za prihod čez 50 Primorcev.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu** otvorila se je dne 1. t. m. primernim slavnostnim načinom. Vložilo se je takoj prvi dan 4694 gld. 63 kr., prošelj za posojila pa je došlo za 2100 gld. Novemu zavodu je želeli, da bi se lepo razvijal in bil v korist dobremu gospodarstvu sicer dozdej propadajoče in zapuščene Dolenjske.

— † **O. Florentin Hrovat.** Dne 3. t. umrl je v Novem mestu vikar ondotnega frančiškanskega samostana in vodja deške ljudske šole o. Florentin Hrovat v 48. letu svoje starosti. Pokojnik bil je izvrsten učitelj in se je odlikoval tudi kot pisatelj raznih spisov za mladino. N. v m. p.

— **Umrl** je dne 28. aprila t. l. na Cesti pri Ajdovščini, kamor se je bil vrnil še le pred kratkim z Dunaja 27-letni drd. Lavoslav Batič. V nadobudnega jurista stavil je slovenski narod lepe upe, a neizprosna smrt ga mu je ugrabila pred časom. N. v m. p.

— **Na cesti umrl** je blizu postaje pri Zidanem mostu neki Viktor Vildner, blagajničar tovarne v Marienthalu pri Gr. Neusiedlu, prišedši s svojim tovarišem peš iz kopališča v Rimskih Toplicah čez hribe in hoteč z vlakom z Zidanega mostu naprej. Zadela ga je kap.

— **Na c. kr. strokovni šoli** za lesno industrijo v Ljubljani se je na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice ustanovil oddelek za cerkveno rezbarstvo. Za učitelja v tej stroki pokliče se s 1. septembrom na zavod naš rojak, kipar gosp. Alojzij Gangl.

— **Pogorel** je minolo nedeljo en del Josip Lenarčičeve tovarne za lesne izdelke na Vrhniki. Tovarna je bila zavarovana.

— **Premog so našli** v Veliki Ligojni pri Vrhniki. Ta premog je baje boljši nego iz vsakega drugega premogokopa.

— **Velikana prešiča**, o katerem smo zadnjič poročali, da je bil razstavljen pred ljubljansko klavnico, kupil je neki ljubljanski krčmar in istega plačal po 42 goldinarjev, 100 kil. Ker je prešič tehtal 500 kil, vrgel bo potemtakem nad 200 gld. Pač lepa prireja pri prašiču posebno če se pomisli, da je celo volov prav malo, ki bi toliko vrgli.

Rešeni.

Minoli teden se je vsa pozornost obračala na sedem v vilenici (jami) v Luglochu zaprtih preiskovalcev podzemeljskih jam. Vse se je popraševalo, se li bode posrečilo jih dobiti žive.

Poslednja leta se je posebno razširila navada podajati se v nevarnost. Nekateri imajo navado, da lazijo ob neugodnem vremenu na visoke gore, drugi pa ob najneugodnejših razmerah lazijo v podzemeljske jame. Naši čitatelji se pač še spominjajo, da so ob Božiči se ubili trije Dunajčani, ki so hoteli ta čas zlesti na Veliki Zvonik. Jednako hrepenenje oslaviti se, je vodilo tudi te, kateri